

Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru
Her Majesty's Inspectorate for Education and Training in Wales

Adroddiad ar

**Gylch Meithrin Hirael
Safle Ysgol Hirael
Ffordd y Gogarth
Hirael
Bangor
LL57 1BA**

Dyddiad yr arolygiad: Ionawr 2018

gan

**Estyn, Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg
a Hyfforddiant yng Nghymru**

Yn ystod pob arolygiad, nod arolygwyr yw ateb tri chwestiwn allweddol:

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau?

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?

Cwestiwn Allweddol 3: Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?

Mae arolygwyr hefyd yn rhoi barn gyffredinol ar berfformiad presennol y lleoliad a'i ragolygon gwella.

Yn yr arfarniadau hyn, mae'r arolygwyr yn defnyddio graddfa bedwar pwynt:

Barn	Yr hyn mae'r farn yn ei olygu
Rhagorol	Llawer o gryfderau, gan gynnwys enghreifftiau arwyddocaol o arfer sy'n arwain y sector
Da	Llawer o gryfderau a dim meysydd pwysig sydd angen eu gwella'n sylweddol
Digonol	Mae cryfderau'n gorbwysu'r meysydd i'w gwella
Anfoddhaol	Mae'r meysydd pwysig i'w gwella yn gorbwysu'r cryfderau

Cymerwyd pob rhagofal posibl i sicrhau bod y wybodaeth yn y ddogfen hon yn gywir adeg ei chyhoeddi. Dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau neu sylwadau ynglŷn â'r ddogfen hon/cyhoeddiad hwn at:

Yr Adran Gyhoeddiadau

Estyn

Llys Angor, Heol Keen

Caerdydd

CF24 5JW neu drwy anfon e-bost at cyhoeddiadau@estyn.llyw.cymru

Mae'r cyhoeddiad hwn a chyhoeddiadau eraill gan Estyn ar gael ar ein gwefan:

www.estyn.llyw.cymru

Mae copïau o'r adroddiad hwn ar gael yn y lleoliad ac oddi ar wefan Estyn.

© **Hawlfraint y Goron 2018: Gellir aildefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei aildefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint y Goron a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.**

Dyddiad cyhoeddi: 04/04/2018

Cyd-destun

Lleoliad cyfrwng Cymraeg yw Cylch Meithrin Hirael, sydd yn cwrdd mewn caban ar safle Ysgol Hirael, Bangor, yn awdurdod lleol Gwynedd. Mae'r lleoliad yn agor am bum diwrnod yr wythnos rhwng 9.00 y bore a 3.00 y prynhawn.

Mae'r lleoliad wedi'i gofrestru i gymryd hyd at 16 plentyn ar unrhyw adeg benodol ac yn derbyn plant rhwng dwy a phedair oed. Ychydig iawn o blant sy'n cael addysg y blynyddoedd cynnar wedi'i hariannu ar hyn o bryd.

Mae ychydig o blant yn dod o gefndir gwyn Prydeinig ac nid oes un plentyn yn siarad Cymraeg fel eu mamiaith. Ar hyn o bryd, nid oes un plentyn ag anghenion dysgu ychwanegol.

Mae'r lleoliad yn cyflogi dau ymarferydd gan gynnwys yr arweinydd. Dechreuodd yr arweinydd yn ei swydd ym mis Mai 2008.

Arolygwyd y lleoliad gan Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) ddiwethaf ym mis Ebrill 2014 a gan Estyn ym mis Hydref 2011.

Crynodeb

Perfformiad presennol y lleoliad	Da
Rhagolygon gwella'r lleoliad	Da

Perfformiad presennol

Mae perfformiad presennol y lleoliad yn dda oherwydd bod:

- yr addysgu pwrpasol yn ennyn diddordeb y plant i wella'u gwaith dyddiol yn effeithiol
- defnydd yr ymarferwyr o'r Gymraeg gyda'r plant yn bwrpasol
- ymarferwyr yn gweithio'n gydwybodol gyda'i gilydd ac yn darparu gweithgareddau difyr ar gyfer y plant y tu fewn i'r adeilad ac yn allanol
- ymarferwyr yn cynorthwyo'r plant yn gadarnhaol ac yn creu ethos cynnes a thwyer ar eu cyfer
- yr amgylchedd dysgu wedi'i drefnu'n effeithiol i dargedu diddordebau'r plant a'u sbarduno nhw yn i weithio'n brydlon
- ymarferwyr yn defnyddio adnoddau'n llwyddiannus

Rhagolygon gwella

Mae rhagolygon gwella'r lleoliad yn dda oherwydd bod:

- yr arweinydd yn llywio cyfeiriad cadarn i'r gwaith dyddiol a thymor hir
- disgwyliadau uchel gan yr arweinydd ynglŷn ag effaith yr addysgu ar gyflawniadau'r plant
- prosesau hunanarfarnu rheolaidd yn arwain at osod targedau pwrpasol i greu gwelliannau
- ymarferwyr yn awyddus i elwa o hyfforddiant perthnasol
- yr arweinydd yn gwneud defnydd effeithiol o asiantaethau allanol fel yr awdurdod lleol a Mudiad Meithrin
- y pwyllgor rheoli yn sicrhau cefnogaeth addas

Argymhellion

- A1 Sicrhau bod asesiadau yn arwain yn uniongyrchol at gynllunio'r camau nesaf yn nysgu'r plant yn fwriadus
- A2 Gwella cyfleoedd i ddatblygu medrau technoleg gwybodaeth a chyfathrebu (TGCh) y plant
- A3 Sicrhau bod arferion monitro a gwerthuso'r pwyllgor rheoli yn drylwyr, trefnus a rheolaidd

Beth sy'n digwydd nesaf?

Bydd y lleoliad yn llunio cynllun gweithredu sy'n dangos sut y bydd yn mynd i'r afael â'r argymhellion. Bydd yr awdurdod lleol yn monitro cynnydd y lleoliad.

Prif ganfyddiadau

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau?

Safonau:

Lles:

Nid oes adroddiad ar gynnydd plant, safonau yn natblygiad eu medrau, na'u lles. Y rheswm am hyn yw'r ffaith nad oedd digon o blant perthnasol yn bresennol adeg yr arolygiad i adrodd amdanynt heb nodi plant unigol.

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?

Da

Profiadau dysgu: Digonol

Mae'r ymarferwyr yn cynllunio gweithgareddau hyblyg a diddorol, sy'n cymell y plant i ddysgu'n effeithiol trwy dasgau ymarferol a chreadigol. Maent yn sicrhau cyfleoedd buddiol i ddatblygu medrau llythrennedd, rhifedd a meddwl y plant. Mae'r gweithgareddau llythrennedd a rhifedd yn amlwg ar draws y lleoliad, fel yn y swyddfa bost ac ardal y milfeddyg. O ganlyniad, mae'r ymarferwyr yn cymell y plant i berfformio ar eu gorau'n gyson. Er enghraifft, mae'r ymarferwyr yn ysgogi'r plant i gyfrif tedis o wahanol liwiau ar y cyd a chofnodi anghenion y cleifion yn y feddygfa yn drwyadl ar bapur.

Ar y cyfan, mae'r gweithgareddau yn ennyn diddordeb y plant yn bwrpasol. Fodd bynnag, er bod y cynllunio'n weithredol, nid yw'n ystyried anghenion plant unigol yn ddigon manwl, i dargedu'r camau nesaf yn eu dysgu'n effeithiol. Nid yw'r cynllunio yn diffinio'n ddigon clir y bwriadau dysgu a diben y tasgau ffocws i herio'r plant ymhellach. Er bod ystod o wahanol dasgau diddorol yn bodoli, nid yw'r ymarferwyr yn arfarnu effaith y gweithgareddau ar ddeilliannau plant yn ddigon trwyadl. O ganlyniad, nid yw ymarferwyr bob tro'n sicrhau'r cynnydd mwyaf yn nysgu'r plant trwy gynllunio ar gyfer y dyfodol.

Mae'r ymarferwyr yn cynllunio'n fwriadus i ddatblygu medrau corfforol a chreadigol y plant yn effeithiol. Maent yn galluogi'r plant i archwilio ac arbofi wrth ddringo ar gyfarpar anturus yr ysgol, gyrru beiciau yn yr awyr agored a pheintio eu dwylo i greu printiau o fflamau orengoch.

Mae'r heriau rheolaidd dan do ac yn yr awyr agored yn cefnogi medrau'r plant wrth iddynt ddatrys problemau yn bwrpasol. Mae enghreifftiau effeithiol o hyn yn cynnwys trefnu rhifau yn y dŵr o un i bump a chreu 'collage' o'r offer sydd ym mag y meddyg. O ganlyniad, mae'r ymarferwyr yn annog y plant i gynnig eu syniadau i ddatrys unrhyw broblem yn llwyddiannus. Mae hyn yn cyfrannu'n dda tuag at frwdfrydedd y plant wrth iddynt ddysgu trwy chwarae, y tu mewn i'r adeilad ac yn allanol. Mae gweithgareddau buddiol o'r un math yn cynnwys torri siapiau gyda sisyrnau, peintio'r ffens â dŵr a brws, a thrin a thrafod llyfrau'n synhwyrol yn y llyfrgell.

Mae darpariaeth y lleoliad ar gyfer datblygu'r iaith Gymraeg yn llwyddiannus. Ar adegau, mae diffyg hyder yr ymarferwyr ynglŷn â'r Gymraeg yn weladwy. Er hyn,

maent yn modelu'r Gymraeg yn gyson a chywir gyda'r plant. Maent yn annog y plant i ddefnyddio'r Gymraeg cymaint ag y bo modd trwy ganu caneuon, ailadrodd rhigymau, rhifo ac ymateb ag ymadroddion cyfarwydd. Mae hyn yn gwella iaith lafar y plant mewn amser byr. Mae'r lleoliad yn hyrwyddo ymwybyddiaeth y plant o draddodiadau a dathliadau Cymreig yn llwyddiannus. Mae'r gweithgareddau hyn yn cynnwys dathlu Dydd Gŵyl Dewi, Diwrnod Santes Dwynwen ac addurno bisgedi a chacennau traddodiadol.

Mae'r ddarpariaeth ar gyfer datblygu medrau TGCh yn briodol ac yn cynnig cyfleoedd addas i'r plant ddefnyddio camerâu, tiliau, teganau a llechi electronig. Fodd bynnag, nid yw'r ymarferwyr yn cynllunio'n ddigon bwriadus er mwyn datblygu medrau'r plant yn ddigon effeithiol ar draws yr ardaloedd dysgu.

Mae'r lleoliad yn gwneud defnydd buddiol o ymweliadau ac ymwelwyr i gyfoethogi profiadau dysgu'r plant. Er enghraifft, mae'r ymweliadau i'r farchnad leol a'r optegydd ac ymwelwyr fel swyddog diogelwch y ffyrdd a'r gwasanaeth tân yn addysgu'r plant am rolau pobl yn eu cymuned a'u milltir sgwâr yn llwyddiannus.

Addysgu: Da

Mae'r ymarferwyr yn meddu ar wybodaeth gyfoes am ddatblygiad plant ac mae ganddynt dealltwriaeth gadarn o ofynion y cyfnod sylfaen. Mae hyn yn cael effaith gadarnhaol ar ddeilliannau'r plant. Mae'r ymarferwyr yn cydweithio'n bwrpasol i greu awyrgylch dysgu ysgogol ar gyfer y plant. Maent yn dathlu cryfderau'r plant ac yn eu cefnogi'n gyson wrth iddynt ddysgu a defnyddio medrau newydd. Enghreifftiau effeithiol o hyn yw'r gweithgareddau amrywiol a osodir i grwpiau i ymchwilio i nodweddion mes a ffrwythau gyda chwyddwydrau a'r cyfle i esbonio priodweddau siapiau dau a thri dimensiwn wrth rollo toes.

Mae'r ymarferwyr yn ymyrryd yn synhwyrol yn chwarae'r plant, gan ysgogi a chymell y plant i esbonio'u dealltwriaeth yn effeithiol. Maent yn croesawu'r plant yn frwdfrydig wrth iddynt gyrraedd y lleoliad, ac maent yn parhau â'r dull cynnes hwn trwy gydol y sesiynau. Maent yn rheoli ymddygiad y plant yn gadarnhaol ac yn ddiogel. Mae hyn yn annog cyfranogiad a mwynhad plant ym mhob math o weithgaredd yn llwyddiannus.

Mae'r ymarferwyr yn annog y plant i symud yn rhydd rhwng gwahanol ardaloedd dysgu, pan fyddant dan do neu yn yr awyr agored. Maent yn annog plant i gydweithio â phlant eraill yn effeithiol yn ystod tasgau llythrennedd a rhifedd mewn amrywiaeth o ardaloedd dysgu. Mae hyn yn cynnwys gweithgareddau fel adeiladu tyrrau â blociau yn yr ardal adeiladu a chyfrif faint o fwcledi â thywod y maent yn eu llenwi â phartner.

Mae'r ymarferwyr yn defnyddio holi yn bwrpasol i ddatblygu medrau meddwl y plant a'u parodrwydd i wneud penderfyniadau i ddatrys problemau yn llwyddiannus. Mae hyn yn amlwg pan fydd plant yn gosod y bwrdd yn y gegin gan ddefnyddio cyllyll, ffyrac a llestri yn ac yn coginio cacen fwd yn y gegin allanol â chyfarpar defnyddiol.

Mae'r ymarferwyr yn cofnodi asesiadau dyddiol yn briodol gan ddefnyddio llyfrynnau cofnodi'r awdurdod lleol. Maent yn trafod yn synhwyrol gyda'r plant yr hyn y mae angen iddynt ei wneud i wella'u gwaith yn ystod tasgau. Mae'r ymarferwyr yn meddu

ar ddealltwriaeth ddefnyddiol o'r hyn y gall y plant ei wneud dros amser. Fodd bynnag, nid ydynt yn defnyddio asesiadau dyddiol yn ddigon cyson i dargedu'r camau nesaf yn nysgu'r plant yn drylwyr, wrth gynllunio'r ffordd ymlaen i unigolion.

Mae'r lleoliad yn hysbysu rhieni a gofalwyr yn rheolaidd am gyflawniadau eu plant ar ddiwedd y sesiynau. Pan fyddant yn gadael y lleoliad i fynd i'r ysgol, mae ymarferwyr yn cyflwyno cofnod llawn gwybodaeth ddefnyddiol ar gynnydd y plant i rieni. Mae'r rhain wedi'u seilio ar sylwadau dyddiol dros gyfnod ac yn dangos cynnydd y plant a'u gwelliannau.

Gofal, cymorth ac arweiniad: Da

Mae'r ymarferwyr yn cynnig cyfleoedd cadarnhaol i hyrwyddo datblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol y plant. Maent yn defnyddio sesiynau grŵp yn effeithiol i annog plant i ganolbwyntio ar deimladau ei gilydd, i ymateb yn y Gymraeg a gweithredu'n gyfrifol. Mae hyn yn cynnwys galluogi iddynt siarad yn eu tro a rhannu offer a bwyd yn synhwyrol yn ystod amseroedd byrbryd. O ganlyniad, mae ymarferwyr yn hyrwyddo gwerthoedd fel tegwch, parch a chydweithrediad yn llwyddiannus.

Mae'r ymarferwyr yn creu cyfleoedd gwerthfawr i blant ddweud diolch yn ddyddiol. Mae hyn yn ategu awyrgylch o fyfyrdd wrth i blant eistedd i wrando ar oedolion, golchi eu dwylo a golchi a thacluso'r llestri ar ddiwedd amser byrbryd. Trwy wneud hynny, mae plant yn cymryd eu tro'n gwrtais wrth fwyta byrbrydau a rhannu diod o gwmpas y byrddau bwyd.

Mae trefniadau defnyddiol yn bodoli i gefnogi iechyd a lles plant. Mae trefniadau fel bwyta byrbryd iachus a chwarae'n fywiog yn yr ardal allanol yn cefnogi dysgu'r plant yn effeithiol. Mae'n cyfrannu'n synhwyrol at eu dealltwriaeth bod cadw'n iach a heini yn bwysig. O ganlyniad, mae gan y lleoliad drefniadau effeithlon i hyrwyddo bwyta ac yfed yn iach. Mae'r ymarferwyr yn darparu cyfleoedd i dyfu llyisiau mewn ardaloedd tyfu tu allan. Mae hyn yn cefnogi dealltwriaeth y plant fod ffrwythau a llyisiau'n rhan o ddietau synhwyrol ac yn cefnogi bywydau iachus. Mae heriau corfforol yn yr ardal awyr agored ac ar gyfarpar anturus yr ysgol yn annog plant i ddeall bod ymarfer corff yn cyfrannu'n bwriadus at ffordd iach o fyw.

Mae'r ymarferwyr yn darparu cyfleoedd rheolaidd i blant ailgylchu papur, cerdyn, nwyddau plastig a bwyd. Mae modelu sothach fel silindrau a blychau yn rhan weithredol o arferion y lleoliad o ddydd i ddydd. Mae hyn yn datblygu eu dealltwriaeth o bwysigrwydd cynaliadwyedd yn llwyddiannus.

Mae'r lleoliad yn amgylchedd diogel ac mae'r ymarferwyr yn gofalu'n wiliadwrus am blant pan fyddant yn cyrraedd a phan fyddant yn cael eu casglu. Mae trefniadau'r lleoliad ar gyfer diogelu plant yn bodloni gofynion ac nid ydynt yn destun pryder. Mae'r ymarferwyr yn defnyddio strategaethau ymddygiad cadarnhaol yn fwriadus. Maent yn sicrhau bod y plant yn teimlo'n hapus a diogel yn eu cwmni trwy drafodaethau synhwyrol a chymdeithasol. O ganlyniad, mae'r plant yn gofyn yn aml i ymarferwyr am gymorth a chefnogaeth, i wella'u gwaith ac ymestyn eu profiadau.

Mae'r ymarferwyr yn cofnodi manau cychwyn y plant yn gywir pan fyddant yn dechrau yn y lleoliad gan ddefnyddio proffil y cyfnod sylfaen. Maent yn adolygu

cynnydd y plant yn rheolaidd a nodi a chynorthwyo'r plant ag anghenion dysgu ychwanegol yn effeithiol. Mae'r ymarferwyr yn gweithio gydag asiantaethau defnyddiol, pan fo'r angen yn codi, i ddarparu cymorth i blant ag anghenion ychwanegol.

Yr amgylchedd dysgu: Da

Mae'r ymarferwyr yn hyrwyddo ethos cadarnhaol trwy weithgareddau dyddiol sefydledig ac agweddau synhwyrol tuag at ein gwahaniaethau a'n tebygrwydd fel hil ddynol. O ganlyniad, mae pawb yn cydnabod, parchu a dathlu amrywiaeth yn llwyddiannus. Mae'r lleoliad yn cyflawni hyn yn weithredol trwy ddathlu gwahanol wyliau o bob cwr o'r byd, fel y Flwyddyn Newydd Tsieiniaidd a diwrnod Saudi Arabia. Mae'r ymarferwyr yn annog y plant i chwarae â doliau o wahanol gefndiroedd ethnig yn y feddygfa i bwysleisio bod teimladau ac anghenion pawb yn debyg, er ein bod ni'n gallu edrych yn wahanol.

Mae gan ymarferwyr ddealltwriaeth gadarn o anghenion y plant ac maent yn cydnabod eu hunigoliaeth yn synhwyrol. Mae'r lleoliad yn gymuned gynhwysol ble caiff pob plentyn yr un cyfle i elwa ar yr holl feysydd dysgu ac offer, y tu mewn i'r adeilad ac yn yr awyr agored. O ganlyniad, mae'r ymarferwyr yn canolbwyntio ar gynnal amgylchedd ystyriol a gofalg ar yr llwyddiannus.

Mae'r ymarferwyr yn defnyddio adnoddau'n bwrpasol i fodloni gofynion y cyfnod sylfaen ac i gyfoethogi gweithgareddau. Maent yn defnyddio'r adnoddau yn greadigol i gynllunio cyfleoedd llawn hwyl i blant gymhwyso eu medrau ar draws y meysydd dysgu, er enghraifft wrth iddynt gyfrif blociau tra'n smentio â thoes i greu wal.

Mae'r caban o ansawdd addas ac yn cynnig amgylchedd diogel ar gyfer y plant. Mae'n cael ei gynnal yn briodol. Mae'r ardal awyr agored, sydd ar dir yr ysgol, yn cynnwys ardaloedd ysgogol i ddatblygu medrau'r plant. Mae'r lleoliad yn defnyddio'r ardal allanol yn bwrpasol ar gyfer chwarae corfforol, sy'n cynnwys dringo strwythurau pren a chydwyso ar drawstiau.

Cwestiwn Allweddol 3: Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?	Da
--	-----------

Arweinyddiaeth: Digonol

Mae'r arweinydd yn brofiadol ac yn arwain y lleoliad yn gydwybodol. Mae ganddi weledigaeth glir sy'n sicrhau bod yr addysgu, y defnydd o'r Gymraeg gyda'r plant a'r dysgu yn effeithiol. Mae cydweithrediad buddiol rhwng yr arweinydd a'i chydweithwraig. Ar y cyd, maent yn llywio cyfeiriad clir ar gyfer y lleoliad ac yn cynnal arferion cadarn ym mhob sesiwn, fel glynu at amserlen benodol a threfnu ardaloedd dysgu deniadol. Mae systemau rheolaethol yr arweinydd yn hyrwyddo a chynnal gwelliannau yn bwrpasol, fel datblygu gwell ddarpariaeth yn yr ardal allanol.

Mae amcanion, cynlluniau a pholisïau'r lleoliad yn canolbwyntio'n fwriadus ar sicrhau darpariaeth effeithiol. Mae'r arweinydd a'i chydweithwraig ymroddgar yn deg wrth ddelio â phlant. Mae ganddynt ddisgwyliadau uchel o bob un plentyn ynglŷn â'u hymddygiad a'u parodrwydd i weithio a chyflawni'n gyson. Maent yn llwyddo i'w

cymell tuag at welliannau mewn ffyrdd cadarnhaol, synhwyrol a chefnogol. O ganlyniad, mae'r arferion hyn yn bodloni anghenion plant ac yn hyrwyddo eu cyflawniadau'n llwyddiannus.

Mae'r arweinydd yn defnyddio gwybodaeth berthnasol am y lleoliad i sicrhau gwelliannau i'r ddarpariaeth. Yn ddiweddar, mae hyn yn cynnwys datblygu arferion asesu trwy ddefnyddio proffil y cyfnod sylfaen yn effeithiol a chreu gwelliannau buddiol i'r ardal allanol i herio'r plant ymhellach yn yr awyr agored. Mae'r arweinydd yn canolbwyntio'n briodol ar flaenoriaethau cenedlaethol, fel datblygu strategaethau llythrennedd a rhifedd. Fodd bynnag, mae'r arweinydd newydd ddechrau targedu gwell ddarpariaeth o adnoddau TGCh safonol i wella medrau'r plant.

Mae'r arweinyddiaeth, sy'n cynnwys pwyllgor rheoli, yn sicrhau bod y ddarpariaeth ar gyfer y plant yn ddiddorol a phwrpasol. Er mai pwyllgor bach sy'n bodoli ac mae ambell un yn newydd iawn i'w swydd, maent yn dechrau sicrhau bod ymarferwyr yn deall eu rolau'n llawn ac yn gweithio'n ddiwyd fel tîm. Mae'r gweithdrefnau hyn yn sicrhau bod diffiniad clir o gyfrifoldebau gan yr ymarferwyr. Fodd bynnag, mae'r arferion goruchwylio a gwerthuso'r ddarpariaeth yn rheolaidd yn anwadal ar hyn o bryd. Nid ydynt yn ddigon trwyadl i sicrhau bod y cyfleoedd i ddatblygu'n broffesiynol trwy werthusiadau blynyddol yn weithredol ac effeithiol.

Mae'r pwyllgor rheoli'n derbyn gwybodaeth am arferion y lleoliad yn gyson gan yr arweinydd. Maent yn cyfarfod i drefnu gweithgareddau'n achlysurol. Nid yw'r pwyllgor rheoli'n herio'r lleoliad yn bwrpasol fel ffrindiau beirniadol i adeiladu ar arferion sefydlog a thargedu'r meysydd y mae angen eu gwella ymhellach. Er enghraifft, nid oes systemau yn bodoli i fonitro'r cyllid ac, o'r herwydd, nid oes digon o drylwyredd ynglŷn â rheoleiddio ariannol.

Gwella ansawdd: Da

Mae diwylliant cadarnhaol o hunanarfarnu a gwelliannau cyson yn treiddio trwy waith y lleoliad. Mae'r arweinydd, dan arweiniad yr awdurdod lleol, wedi sefydlu trefniadau trylwyr i fonitro deilliannau'r plant, y ddarpariaeth, ei rôl hi a'r pwyllgor rheoli. Mae'r gweithdrefnau hunanarfarnu yn ystyried barnau ymarferwyr, rhieni a gofawyr, yr awdurdod lleol a Mudiad Meithrin yn llwyddiannus.

Trwy gydweithio pwrpasol, mae'r wybodaeth a gasglwyd yn flynyddol trwy weithdrefnau meintiol yr awdurdod lleol, yn cyfrannu'n effeithiol at yr arferion hyn. Mae'r meysydd i'w gwella yn cael eu nodi'n gywir ac, o ganlyniad, mae'r lleoliad yn gwneud gwelliannau ystyrion dros amser fel creu ardal allanol weithredol. O ganlyniad, mae cynllun datblygu'r lleoliad yn cyfatebu'n gywir i'r meysydd ar gyfer gwella ac yn deillio'n uniongyrchol o'r broses hunanarfarnu.

Mae'r arweinydd yn blaenoriaethu gwariant yn ddefnyddiol, yn unol â'r camau gweithredu a nodwyd ar gyfer gwella. Mae hi'n cytuno ar y targedau gyda'i chydweithwraig ac maent yn gweithredu'r newidiadau'n bwrpasol ar y cyd. Maent yn awyddus i dderbyn syniadau newydd a awgrymwyd gan athrawes ymgynghorol yr awdurdod lleol a'r swyddog Mudiad Meithrin. Maent yn gweithredu'n rheolaidd ar eu cyngor er lles y plant. Mae hyn yn arwain at welliannau buddiol, fel defnyddio proffil y cyfnod sylfaen i wella'r arferion asesu.

Gweithio mewn partneriaeth: Da

Mae'r lleoliad yn gweithio'n effeithiol gyda phartneriaid i wella safonau a lles plant ynghyd â'r ddarpariaeth. Mae cydweithrediad synhwyrrol yn bodoli gydag asiantaethau allanol fel yr awdurdod lleol a Mudiad Meithrin. Mae'r berthynas gadarnhaol hon yn atgyfnerthu gwaith y lleoliad ac yn cefnogi'n weithredol gyda hyfforddiant a dogfennaeth reolaethol bwrpasol.

Mae'r lleoliad yn defnyddio cysylltiadau cymunedol yn effeithiol i gefnogi dysgu'r plant. Mae hyn yn cynnwys defnyddio adnoddau'r ddinas fel y llyfrgell, sy'n meithrin ymwybyddiaeth a gofal ymysg y plant o'u milltir sgwâr.

Mae gan y lleoliad berthynas addas â'r ysgol. Mae'r caban ar ar dir yr ysgol ac mae'r lleoliad yn cael defnyddio'r cyfarpar allanol i ddarparu cyfleoedd effeithiol i'r plant ddysgu tu allan. Mae'r trefniadau ar gyfer trosglwyddo gwybodaeth, wrth i'r plant ddechrau yn yr ysgol, yn briodol a heb sefydlu'n hollol gadarn.

Mae'r ymarferwyr yn gweithio a chysylltu ag ystod eang o bartneriaid eraill, sy'n gwneud cyfraniad pwysig i wella'r ddarpariaeth. Mae'r rhain yn cynnwys asiantaethau sy'n cefnogi'r lleoliad gyda hyfforddiant fel cymorth cyntaf, cyrsiau hylendid bwyd a hyfforddiant diogelu plant.

Mae'r ymarferwyr yn cymryd camau gweithredol i gynnwys rhieni a gofalwyr ym mywyd y lleoliad. Mae'r lleoliad yn hysbysu rhieni a gofalwyr yn rheolaidd am bob agwedd ar waith y lleoliad, sy'n cynnwys defnydd da o gylchlythyron. Maent hefyd yn eu hannog i gynnig eu barn eu hunain ar faterion i wella'r lleoliad trwy holiaduron a thrafodaethau cyson. Mae hyn wedi effeithio'n synhwyrrol ar systemau diogel i gasglu'r plant o ddrws cefn y lleoliad.

Rheoli adnoddau: Da

Mae'r arweinydd yn anelu'n gyson tuag at wella pob agwedd ar waith y lleoliad trwy reoli staff ac adnoddau'n effeithlon. Mae hi wedi llwyddo i sicrhau bod gan y lleoliad ddigon o ymarferwyr cymwys gyda hyfforddiant priodol.

Mae'r gweithdrefnau i wella'r lleoliad yn effeithiol ac yn arwain at ofal gwylidwrus, profiadau dysgu diddorol ac addysgu cadarn. Maent hefyd yn galluogi ymarferwyr i ddatblygu a rhannu eu gwybodaeth broffesiynol yn bwrpasol fel gwella'r ddarpariaeth ar gyfer rhifedd yn yr ardaloedd dysgu. O ganlyniad, mae'r lleoliad yn gymuned ddysgu sefydlog.

Mae'r lleoliad yn rheoli adnoddau'n greadigol i gefnogi'r dysgu, fel newid yr ardaloedd chwarae rôl yn aml i sbarduno'r plant a gosod cegin fwd newydd yn yr ardal allanol. O ganlyniad, maent yn creu gwelliannau cyson trwy drafod ac ariannu cynlluniau i wella'n bwrpasol. Er enghraifft, maent newydd wella'r ddarpariaeth o ran adnoddau TGCh, i dargedu anghenion y plant, ond cynnar yw hwn yn ei datblygiad a'i heffaith.

Mae'r arweinydd a'r unigolyn cofrestredig yn sicrhau bod y defnydd o arian yn cael effaith uniongyrchol ar y safonau a lles y plant ynghyd â'r ddarpariaeth. Yn gyffredinol, maent yn blaenoriaethu gwariant, gan nodi cyfrifoldebau a llinynnau amser synhwyrrol yn erbyn targedau yn y cynllun datblygu.

Oherwydd ansawdd y ddarpariaeth ac effaith yr arweinyddiaeth ar wella'r ddarpariaeth a deilliannau plant, mae'r lleoliad yn darparu gwerth da am arian.

Rhestr termau

AGGCC	Mae Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC) yn isadran o'r Adran Gwasanaethau Cyhoeddus a Pherfformiad yn Llywodraeth Cymru.
Athro ymgynghorol awdurdod lleol	Mae'r athrawon hyn yn darparu cymorth, arweiniad a hyfforddiant cyson i leoliadau nas cynhelir sy'n darparu addysg i blant tair a phedair oed.
Y Cyfnod Sylfaen	Menter gan Llywodraeth Cymru sy'n anelu at ddarparu cwricwlwm cytbwys ac amrywiol i ddiwallu anghenion datblygiadol gwahanol plant ifanc 3 i 7 mlwydd oed
Cymdeithas Darparwyr Cyn Ysgol Cymru (WPPA)	Cymdeithas wirfoddol annibynnol sy'n darparu gofal plant ac addysg cyn ysgol yn y gymuned.
Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd (NDNA)	Mae'r gymdeithas hon yn anelu at wella datblygiad ac addysg plant yn eu blynyddoedd cynnar, trwy ddarparu gwasanaethau cymorth i aelodau.
Cymdeithas Broffesiynol Gofal Plant a'r Blynyddoedd Cynnar (PACEY)	Mae hon yn gymdeithas ag aelodaeth broffesiynol sy'n gweithio gyda gwarchodwyr plant cofrestredig i sicrhau gofal plant, chwarae, dysgu a chymorth teulu o ansawdd uchel yn lleol yn y cartref.
Meysydd Dysgu	Y rhain yw saith maes cwricwlwm y Cyfnod Sylfaen mewn lleoliadau cyfrwng Saesneg. (Nid yw'n ofynnol i leoliadau cyfrwng Cymraeg addysgu datblygu'r Gymraeg am mai dyma yw iaith y lleoliad yn barod.) Mae'r Meysydd Dysgu fel a ganlyn: <ul style="list-style-type: none"> • datblygiad personol a chymdeithasol, lles ac amrywiaeth ddiwylliannol • medrau iaith, llythrennedd a chyfathrebu • datblygiad mathemategol • datblygu'r Gymraeg • gwybodaeth a dealltwriaeth o'r byd • datblygiad corfforol • datblygiad creadigol
Partneriaeth Datblygu'r Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant (PDBCGP)	Mae'r bartneriaeth awdurdod lleol hon yn cymeradwyo lleoliadau fel darparwyr addysg. Mae ganddi'r grym hefyd i dynnu cyllid yn ôl o leoliadau nad ydynt yn cydymffurfio ag amodau cofrestru'r bartneriaeth.

Proffil asesu datblygiad plant y Cyfnod Sylfaen (PADP)	Proffil asesu wrth fynd i mewn i'r Cyfnod Sylfaen; gofyniad statudol mewn ysgolion o Fedi 2011 ac mewn lleoliadau o Fedi 2012
Mudiad Meithrin	Mudiad gwirfoddol, sy'n anelu at roi'r cyfle i bob plentyn ifanc yng Nghymru i elwa o wasanaethau a phrofiadau'r blynyddoedd cynnar trwy gyfrwng y Gymraeg